

**Zelfstandigen Zonder Personeel
en
Zonder Hinderlijke Regels**

**Den Haag,
22 januari 2009**

Inhoudsopgave

Blz.

Inleiding

3

I Knelpunten door regels van de overheid

1. Verklaring Arbeidsrelatie (VAR)

4

2. Urencriterium

4

3. Aftrek werkruimte

5

4. Kilometeradministratie gebruik auto

7

5. Aanbestedingen

7

6. BTW-tarief

8

7. Uittreksel Kamer van Koophandel

8

8. Voorlopige aanslagen en heffingsrente

9

II Knelpunten voorkomende uit de dienstverlening van de overheid

9. Communicatie

10

III Knelpunten door regels van derden

10. Arbeidsongeschiktheid

11

IV Misverstanden

11. Drie opdrachtgevers

12

12. Scholingsaftrek

12

Inleiding

In december 2007 hebben de staatssecretarissen van Economische Zaken, van Financiën en van Sociale zaken en Werkgelegenheid een brief naar de Tweede Kamer gestuurd over zelfstandig ondernemerschap.¹ In die brief wordt door het kabinet benadrukt dat zelfstandige ondernemers een belangrijke bijdrage leveren aan de economie. Om ruim baan te geven aan de economische ontwikkeling is een goed ondernemersklimaat een vereiste.

Een belangrijk onderdeel van dat ondernemersklimaat is de regeldruk. Er zijn regels nodig om het economisch proces in goede banen te leiden, maar regels kunnen ook het ondernemerschap belemmeren. Daarom heeft het kabinet in het Coalitieakkoord en het Beleidsprogramma de doelstelling geformuleerd om de regeldruk voor het bedrijfsleven - merkbaar - met 25 procent te verminderen. In de hiervoor genoemde brief hebben de staatssecretarissen aangekondigd dat zij zich nadrukkelijk ook willen inspannen om de regeldruk voor de zelfstandigen zonder personeel (ZZP-er) aan te pakken.

De afgelopen maanden hebben verschillende belangenorganisaties voor de zelfstandigen zonder personeel, te weten FNV-Zelfstandigen, Platform Zelfstandige Ondernemers en de Vereniging van Zelfstandigen zonder Personeel, gezamenlijk met de Regiegroep Regeldruk de knelpunten op het gebied van regeldruk geïnventariseerd bij hun achterban. Na die inventarisatie hebben de organisaties en de Regiegroep mogelijke oplossingen verkend. De belangenorganisaties en de Regiegroep hebben gezamenlijk de in deze notitie beschreven inventarisatie en oplossingen vastgesteld, zodat nog in deze kabinetsperiode de meest belemmerende knelpunten die een ZZP-er tegenkomt merkbaar worden aangepakt.

Een aantal knelpunten vragen om een specifieke oplossing, zoals de nieuwe aanvraagprocedure voor de VAR, andere vormen van ervaren regeldruk worden aangepakt door betere voorlichting en communicatie en sommige knelpunten berusten op misverstanden die uit de weg geholpen zullen worden.

Een thema dat niet als knelpunt is genoemd door zelfstandige ondernemers zelf, maar dat wel zorgt voor onduidelijkheid op verschillende gebieden is de lopende discussie over de wettelijke definitie van zelfstandigen (waaronder ZZP-ers). Uiteenlopende definities in verschillende wetten voor het begrip ondernemer leiden tot ergernis omdat ondernemers soms tussen de wal en het schip kunnen raken bij regelingen. Door het kabinet wordt momenteel bezien of stroomlijning kan plaatsvinden in de definities die worden gehanteerd voor zelfstandigen (motie-Blok).² Daarover wordt de Tweede Kamer separaat geïnformeerd.

---

¹ Tweede Kamer, 2007 - 2008, 31 311, nr. 1

² Tweede Kamer, 2007 - 2008, 31 200 XV, nr. 63

Overzicht van knelpunten in regeldruk van Zelfstandigen Zonder Personeel en mogelijke aanpak

I Knelpunten door regels van de overheid

1. VAR (Verklaring Arbeidsrelatie).

De ZZP-er moet elk jaar een VAR aanvragen bij de belastingdienst.

(Re)actie

Er moet worden opgemerkt dat er ook zonder VAR als zelfstandige gewerkt kan worden. De opdrachtgever kan om een VAR vragen om er zeker van te zijn dat er geen loonheffingen en premies hoeven worden ingehouden.

Het kabinet vindt het van belang om de administratieve lasten van de VAR te beperken. Met ingang van 2010 komt er een automatische verlenging van de VAR voor zelfstandige ondernemers en DGA's (directeur-grotaandeelhouder) die al 3 jaar achtereenvolgens een VAR hebben gekregen voor hetzelfde soort werk. Deze wordt dan automatisch toegezonden door de Belastingdienst. Als er wijzigingen in de omstandigheden zijn, dan moet de zelfstandige deze wel zelf melden. Daarnaast is het vanaf 2009 mogelijk een VAR digitaal aan te vragen. De aanvraag voor een VAR wordt centraal behandeld bij de Belastingdienst Winterswijk om te zorgen dat iedereen gelijk behandeld wordt.³

2. Urencriterium

Het urencriterium wordt gehanteerd om na te gaan of een ZZP-er als ondernemer in aanmerking komt voor verschillende ondernemersfaciliteiten, zoals de zelfstandigenaftrek, de FOR en de MKB-winstvrijstelling. Deeltijd- en hybride ondernemers, bijvoorbeeld arbeidsgehandicapten, 60+-ers, starters en ZZP-ers, die arbeid en zorg combineren, ervaren het urencriterium als een regel die te rigide wordt toegepast. Dit criterium zijnde 1225 uur gaat uit van een fulltime werkende ZZP-er gedurende het hele jaar. Het criterium houdt er onvoldoende rekening mee dat mensen vanuit een ander vertrekpunt starten als zelfstandige en dat op elk moment van het jaar kunnen doen.

(Re)Actie

Het kabinet erkent dat een verlaging van het urencriterium of het toepassen van een glijdende schaal, waarover is gesproken, voor een deel van deze zelfstandigen de

---

³ Tweede Kamer, 2007 - 2008, 31 348, nr. 5

fiscale erkenning zou geven, doordat zij in aanmerking komen voor de ondernemersfaciliteiten in de inkomstenbelasting. Daar doet niet aan af dat ondernemingskosten aftrekbaar zijn. Een verlaging van het urencriterium of toepassing van een glijdende schaal zouden echter naar verwachting niet leiden tot minder discussies, maar eerder tot meer. Een dergelijke wijziging zou de uitvoerbaarheid van deze regelingen zwaar verslechteren en daarom zijn deze voorstellen afgewezen.

Het kabinet heeft ervoor gekozen om in het Belastingplan 2009 het voorstel op te nemen om de MKB-winstvrijstelling te verhogen van 10% naar 10,7%. Verder denkt het kabinet ook na over het afschaffen van het urencriterium specifiek voor de MKB-winstvrijstelling. Afschaffing betekent dat ook starters, deeltijd- en/of hybride ondernemers hier wel gebruik van zouden kunnen gaan maken.⁴

3. Aftrek werkruimte

De kosten voor bedrijfsruimte aan huis die van de belastingen aftrekbaar zijn, zijn uitsluitend de kosten die direct toerekenbaar zijn aan de onderneming zoals huur of hypotheek. Bij indirecte kosten, zoals energie of verzekeringen, bestaat vaak onduidelijkheid in hoeverre deze aftrekbaar zijn. Bovendien zijn bij een bedrijfsruimte aan huis alleen kosten aftrekbaar als aan het inkomenscriterium én het zelfstandigheidscriterium is voldaan. Door de invoering van het zelfstandigheidscriterium in 2005 zijn veel zelfstandigen benadeeld. Zelfstandigen werken gemiddeld immers veel meer dan anderen vanuit of aan huis. Hun kantoor aan huis voldoet in veel gevallen echter niet aan het zelfstandigheidscriterium (eigen opgang, sanitair en dergelijke). Hierdoor kunnen zij de kosten die verband houden met de werkruimte in de eigen woning en de kosten van de inrichting van die werkruimte niet langer als bedrijfskosten opvoeren, terwijl zij vaak wel degelijk een bedrijf vanuit huis voeren.

(Re)Actie

De fiscale behandeling van de werkruimte is op 1 januari 2005 gewijzigd. Er geldt sindsdien naast het inkomenscriterium ook een zelfstandigheidscriterium. Alleen voor werkruimtes die aan beide criteria voldoen is kostenaftrek mogelijk. De regeling heeft echter bredere fiscale gevolgen. Alle financiële gevolgen bij elkaar bezien, pakt de nieuwe fiscale regeling voor de werkruimtes in koopwoningen evenwichtig uit. Voor werkruimtes in huurwoningen pakt de nieuwe regeling in sommige gevallen zelfs gunstiger uit.⁵ Dit kan het beste worden toegelicht aan de hand van een rekenvoorbeeld:

---

⁴ Tweede Kamer, 2007 - 2008, 31 704, nr. 3

⁵ Tweede Kamer, 2007 - 2008, 31 311, nr. 18

Rekenvoorbeelden

Waarde werkruimte: € 50.000

Box 1 tarief: 42%

Eigenwoningforfait: 0,55%

Box 3 tarief: 4% * 30% = 1,2%

Schuldendrempel box 3: € 2800

Hypotheekrente: 5%

I. Werkruimte kwalificeert onder de oude situatie, maar niet meer onder de nieuwe situatie; de werkruimte is volledig gefinancierd met een hypothecaire lening.

	Situatie tot 1/1/2005*		Situatie vanaf 1/1/2005	
Box 1 hypotheekrenteaf trek			$5\% * 50.000 * 0,42$	€ 1050,00
Box 1 eigenwoningforfait			$0,55 * 50.000 * 0,42$	€ 115,50
Box 1 aftrek werkruimte	$\text{max. } 4\% * 50.000 * 0,42$	€ 840,00		
Box 3	$1,2\% * (50.000 - (50.000 - 2800))$	€ 33,60		
Per saldo voordeel		€ 806,40		€ 934,50

II. Werkruimte kwalificeert onder de oude situatie, maar niet meer onder de nieuwe situatie; de werkruimte is volledig gefinancierd met eigen vermogen.

	Situatie tot 1/1/2005*		Situatie vanaf 1/1/2005	
Box 1 hypotheekrenteaf trek				€ 0,00
Box 1 eigenwoningforfait				€ 0,00
Box 1 aftrek werkruimte	$\text{max. } 4\% * 50.000 * 0,42$	€ 840,00		
Box 3	$1,2\% * 50.000$	€ 600,00		
Per saldo voordeel		€ 240,00		€ 0,00

* Gelijk aan de situatie van een kwalificerende werkruimte vanaf 1/1/2005, met dien verstande dat vanaf 1/1/2005 voor de kwalificerende werkruimte ook een evenredig deel van de kosten die in huurverhoudingen door de huurder plegen te worden gedragen, aftrekbaar is.

Gevolg is dat het voor werkruimtes waarop een niet-afgeloste hypotheek rust, in bijna alle gevallen iets gunstiger is om niet te kwalificeren. Indien geen hypotheek op de werkruimte rust, is het echter wel voordeliger om een kwalificerende werkruimte te

hebben. De regeling pakt voor werkruimtes in koopwoningen dus redelijk evenwichtig uit, onafhankelijk van of de werkruimte kwalificeert of niet.

Zelfstandigen met een werkruimte in een huurwoning zijn er met de wijziging van 2005 niet op achteruit gegaan, en in sommige gevallen zelfs erop vooruit. Vóór 2005 was er voor zowel de kwalificerende als voor de niet-kwalificerende werkruimte geen kostenafrek mogelijk. Vanaf 2005 is er wel een aftrek voor kwalificerende werkruimtes. Aftrekbaar zijn de huurkosten en de huurderslasten die toe te schrijven zijn aan de werkruimte.

4. Kilometeradministratie gebruik auto

Zelfstandige ondernemers moeten altijd een kilometeradministratie bijhouden, zelfs al hebben ze naast een bedrijfsauto, een auto voor privé-gebruik. De regeling is gebaseerd op de auto van de zaak als secundaire arbeidsvoorwaarden tussen werknemer en werkgever. Een zelfstandige zal proberen de kosten zo laag mogelijk te houden. Deze regeling gaat daaraan voorbij.

(Re)actie

Indien de zelfstandige ondernemer de auto van de zaak niet privé gebruikt, moet hij dat kunnen aantonen om bijtelling te voorkomen. Dat de zelfstandige wellicht ook een privéauto heeft, doet daar niet aan af. Een veelgebruikte methode om dit bewijs te leveren is de rittenregistratie. Er zijn elektronische systemen op de markt die het bijhouden van een rittenregistratie vergemakkelijken door op basis van GPS de ritten bij te houden.

Uit doelmatigheidsoverwegingen wordt voor de hoogte van de bijtelling in beginsel niet gekeken naar de werkelijk gemaakte kosten. Indien de totale kosten van de bedrijfsauto lager zijn dan de forfaitaire bijtelling, mag de ondernemer dit lagere bedrag bijtellen. Voor werknemers bestaat deze mogelijkheid niet.

5. Aanbesteden

Aanbestedingen zouden ook toegankelijk moeten zijn voor ZZP-ers. In het bestek worden dusdanige inschrijvingscriteria gekozen, dat een zelfstandige daar niet aan kan voldoen. Bovendien wordt de bureaucratie rondom de uitvoering als belemmerend ervaren.

(Re)actie

Het kabinet vindt het belangrijk dat ook zzp-ers toegang hebben tot overheidsopdrachten. Daarvoor is het van belang dat aanbestedende diensten bij

aanbestedingen slechts die eisen stellen die aansluiten bij de wensen van de opdracht. Dit mag van een professionele aanbestedende dienst worden verwacht. Door professioneel - met het oog op de wensen van de opdracht - aan te besteden, wordt voorkomen dat een zzp-er ten onrechte wordt uitgesloten. Het kabinet vindt het daarom noodzakelijk dat aanbestedende diensten verder professionaliseren en de hiervoor noodzakelijke praktische ondersteuning kunnen krijgen. Deze ondersteuning verleent PIANOo. PIANOo helpt aanbestedende diensten bijvoorbeeld bij het formuleren van de bij een aanbesteding te stellen (selectie)criteria, zodat deze niet onnodig scherp worden gesteld. Om deze ondersteuning voor aanbestedende diensten door te zetten, is onlangs besloten PIANOo voort te laten bestaan voor opnieuw een periode van drie jaar. Daarnaast zal de Minister van Economische Zaken in het nieuwe voorstel voor de Aanbestedingswet maatregelen voorstellen om de administratieve lasten voor inschrijvers op een overheidsopdracht te verlagen. Met een verlaging van de administratieve lasten wordt tevens de drempel voor ZZP-ers om zich in te schrijven op overheidsopdrachten verlaagd.

6. BTW-tarief

Voor diensten als loopbaanadvies is het tarief 19%, voor een beroepsopleiding 0% en voor de fietsenmaker is het 6%. Het lijkt logisch om het BTW-tarief van arbeidsintensieve diensten lager te maken

(Re)Actie

De heffing van BTW is gebaseerd op Europese afspraken waarin ook is vastgesteld voor welke goederen en/of diensten een lager tarief kan worden toegepast dan het reguliere tarief van 19%. In het kader van een experiment wordt nu toegestaan om voor een aantal arbeidsintensieve diensten, zoals de kapper en de schoenmaker, ook het lage tarief te hanteren.

De Europese Commissie heeft in het voorjaar van 2008 een voorstel ingediend inzake de tarieven. Onderdeel daarvan vormt het structureel maken van de huidige tijdelijke verlaagde tarieven voor arbeidsintensieve diensten en tevens een verruiming tot andere arbeidsintensieve diensten. Hierover zijn echter nog geen besluiten gevallen.

7. Uittreksel Kamer van Koophandel

Bij aanvragen van vergunningen e.d. moet bij gemeenten een bewijs van inschrijving bij de Kamer van Koophandel worden overlegd.

(Re)actie

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft onlangs alle gemeenten geadviseerd om bij vergunningaanvraag en dergelijke geen bewijs van inschrijving bij

de Kamer van Koophandel (KvK) meer te vragen aan de ondernemer. Gemeenten hebben immers rechtstreeks toegang tot het register van de KvK.

8. Voorlopige aanslagen en heffingsrente

Over betaalde belastingvoorschotten wordt door de Belastingdienst wel rente berekend, maar dit gebeurt in de ogen van de ZZP-ers onevenredig. Doordat de inkomsten van zelfstandigen nogal fluctueren, is het lastig een goede inschatting te maken voor de voorlopige aanslag IB. Als een zelfstandige ondernemer plots succesvoller is dan verwacht, moet die ondernemer belasting bijbetalen waarover forse heffingsrente wordt berekend. Als een zelfstandige ondernemer echter minder succesvol is dan verwacht en derhalve feitelijk teveel heeft betaald, werkt het helaas niet andersom: dat een forse of zelfs maar 'normale' heffingsrente wordt vergoed. De door de Belastingdienst terug te betalen rente wordt namelijk pas gerekend vanaf een datum die veel - soms maanden - later ligt dan die van de daadwerkelijke betaling en loopt *tot* de datum van de aanslag en niet die van de terugbetaling. De aldus misgelopen rente *tot en na die tijd* wordt niet vergoed. Nog te vaak komt het voor dat de Belastingdienst een aangifte een jaar laat liggen. De zelfstandige betaalt dan bijna 10% heffingsrente. Helaas kan de zelfstandige ondernemer tegen het besluit met daarin de rentevergoeding geen bezwaar maken.

(Re)actie

Er wordt uit oogpunt van eenvoud voor de berekening van heffingsrente uitgegaan van de fictie dat de belastbare winst gelijkmatig aangroeit gedurende het gehele jaar.

Daarom wordt voor de inkomstenbelasting heffingsrente berekend of vergoed vanaf 1 juli van het belastingjaar. Er wordt dus geen rekening wordt gehouden met pieken of dalen in het inkomen gedurende het jaar.

Gedurende het belastingjaar wordt er al een aanslag opgelegd op basis van een inschatting van de winst door de ondernemer. Het is sinds kort mogelijk om de schattingen digitaal aan te leveren. Dat maakt het makkelijker om gedurende het belastingjaar het verwachte jaarresultaat aan te passen wanneer de omstandigheden zich sterk wijzigen. Daarmee wordt zo goed mogelijk voorkomen dat er op de voorlopige aanslagen te veel of te weinig wordt betaald.

De toepassing van de regeling voor heffingsrente kan inderdaad onevenwichtig uitwerken al naar gelang belasting moet worden bijbetaald of worden teruggegeven. Dit probleem is ook al eerder gesignaleerd en er vindt nu onderzoek plaats in hoeverre hier een oplossing voor kan worden gevonden.

Heffingsrente wordt berekend tot en met de datum van vaststelling van de aanslag; het gesignaleerde probleem dat niet rente wordt berekend over de periode tussen die datum en de daadwerkelijke uitbetaling doet zich in de praktijk niet voor. De

teruggaaf vindt namelijk praktisch altijd plaats voor de datum van dagtekening van de aanslag. Wanneer op een laat tijdstip de aanslag wordt vastgesteld is het onvermijdelijk dat de heffingsrente oploopt, maar dit geldt zowel in het geval dat rente in rekening wordt gebracht als in het geval dat rente wordt vergoed. Met het huidige tarief voor heffingsrente van 5,45% sinds 1 oktober 2008 kan de rente inderdaad oplopen maar daarbij dient te worden bedacht dat men wel al die tijd over het geld heeft kunnen beschikken. Dat de zelfstandige ondernemer niet tegen een besluit inzake heffingsrente in bezwaar en beroep, kan berust op een misverstand nu tegen een besluit inzake heffingsrente bezwaar kan worden ingesteld.

II Knelpunten voortkomende uit de dienstverlening van de overheid

9. Communicatie

De overheidscommunicatie rondom regelingen, waarmee ZZP-ers te maken hebben, is de laatste jaren verbeterd. Desondanks blijkt dat het voor starters moeilijk is wegwijs te worden in het gebruikte jargon. Bovendien is nog niet alle relevante informatie op een centrale plek te verkrijgen. Verschillende (regionale instanties) - zoals Belastingdienst, KvK, sociale diensten van gemeenten en ministeries geven geen eenduidig antwoord op eenvoudige vragen. Zelfstandige ondernemers geven aan dat vooral de dienstverlening van de Belastingdienst beter moet. Signalen zijn onder andere:

- Klantonvriendelijkheid, lange wachttijden.
- Onjuiste antwoorden, geen persoonlijk aanspreekpunt.
- Oprekken van reactietermijnen om vervolgens maandenlang niet te reageren. Bij te late afgifte moet een boete betaald worden, maar als de Belastingdienst zelf fouten maakt (zoals niet reageren op een aanvraag voor uitstel van aangifte, verzoeken kwijtraken enz.), dan krijgt de zelfstandige ondernemer geen vergoeding.
- De Belastingdienst is niet per e-mail bereikbaar. Telefonische antwoorden van de Belastingdienst kunnen zo niet bevestigd worden, waardoor de ZZP-er zich niet kan beroepen op gegeven antwoorden van de Belastingdienstmedewerker.

(Re)actie

De ZZP-organisaties spreken over de hiervoor genoemde communicatieproblemen met de Belastingdienst, waarbij men constateert dat de Belastingdienst zich inspant om de dienstverlening te verbeteren. Daarnaast zal “Antwoord voor bedrijven” de eenduidige informatieverschaffing voor ZZP-ers oppakken. “Antwoord Voor Bedrijven” is dé centrale plek voor ondernemers voor informatie over regelgeving, ook voor ZZP-ers. Naast een website heeft Antwoord voor bedrijven een voorlichtingsteam waarmee

gemaïld, gebeld en gechat kan worden voor eenvoudige vragen, en die de weg in overheidsland kunnen wijzen voor de ingewikkelde vragen. “Antwoord Voor Bedrijven” zal met de belangenorganisaties overleggen welke informatie voor ZZP-ers nog nader ontsloten moet worden; die informatie wordt dan op www.antwoordvoorbedrijven.nl zichtbaar.

III Knelpunten door regels van derden

10. Arbeidsongeschiktheid

De private markt biedt zelfstandigen onvoldoende mogelijkheden om zichzelf tegen redelijke tarieven, met flexibele en heldere voorwaarden, te verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid. Verzekeraars kunnen ZZP-ers weigeren vanwege risico, gezondheid of leeftijd. Eenmaal verzekerd bij een maatschappij, is een ZZP-er verplicht om bij de verzekeringsmaatschappij te blijven.

(Re)actie

Per 1 augustus 2004 is de WAZ afgeschaft. Sindsdien kunnen zelfstandigen de afweging maken of zij zich al dan niet willen verzekeren tegen het risico van arbeidsongeschiktheid. Zelfstandige ondernemers hebben verschillende mogelijkheden om zich te verzekeren tegen het risico van arbeidsongeschiktheid.⁶ Daartoe staan op dit moment de volgende mogelijkheden open:

- een startende en/of bestaande zelfstandige kan een verzekeringsovereenkomst sluiten met een private verzekeraar;
  - een startende zelfstandige die wordt geweigerd voor een reguliere dekking kan tot 3 maanden na de start gebruik maken van een door verzekeraars ingestelde vangnetvoorziening;
  - een zelfstandige die start vanuit een dienstverband of uitkering op basis van werknemersverzekeringen kan tot 4 weken na beëindiging van de verplichte verzekering, deze verzekering voor ZW en WIA op vrijwillige basis voortzetten.
- Per 4 juni 2008 is de aanmeldtermijn verlengd van 4 naar 13 weken, zodat startende zelfstandigen ruimer de tijd hebben om zich aan te melden.

---

⁶ Tweede Kamer, 2007 - 2008, 31311, nr. 18

Daarnaast heeft het Verbond van Verzekeraars de leden van het Verbond in overweging gegeven de voorwaarden van de eigen vangnetvoorziening te verruimen. Met name door de tijdelijke openstelling van de verbeterde vangnetvoorziening voor bestaande zelfstandigen, wordt tegemoet gekomen aan de positie van bestaande zelfstandigen die soms geconfronteerd worden met problemen om zich tegen arbeidsongeschiktheid te verzekeren. De inwerkingtreding van de tijdelijke openstelling van drie maanden is vanaf 1 november 2008. Gelijktijdig start een voorlichtingscampagne om zelfstandigen bewust te maken van de inkomensgevolgen bij arbeidsongeschiktheid en hen te wijzen op de verbeteringen die zijn doorgevoerd in de vangnetvoorziening.

IV Misverstanden

11. Drie opdrachtgevers

Voor het verkrijgen van een VAR heeft een ZZP-er minstens drie opdrachtgevers nodig.

(Re)actie

Het idee dat je als zelfstandige verplicht bent om meer dan drie opdrachtgevers per jaar te hebben is hardnekkig en berust op een misverstand. Voor het verkrijgen van de VAR is de arbeidsrelatie die de ZZP-er heeft met de opdrachtgever doorslaggevend en niet het aantal opdrachtgevers. Wel zijn de feiten en omstandigheden belangrijk voor de toetsing van die arbeidsrelatie. Onderdeel daarvan kan het aantal opdrachtgevers zijn, maar alleen het aantal opdrachtgevers is niet doorslaggevend. De ZZP-organisaties zullen dit misverstand communiceren naar hun achterban. Ook www.Antwoordvoorbedrijven.nl zal hier aandacht aan schenken.

12. Scholingsaftrek

Ook zelfstandige ondernemers moeten zich blijven ontwikkelen op hun vakgebied. Het is voor zelfstandigen nauwelijks mogelijk om kosten voor scholing af te trekken. Er zou een drempel van € 4200 gelden. Werknemers hebben ruimere mogelijkheden om kosten voor scholing aftrekbaar te maken.

(Re)actie

Een zelfstandig ondernemer kan de volledige kosten van scholing gewoon ten laste van het resultaat brengen. Dat geldt overigens voor iedereen onder de inkomstenbelasting, maar dan wel met inachtneming van een drempelbedrag van €

500 en een maximum van € 15.000, -.

De genoemde drempel van € 4200 heeft geen betrekking op scholingskosten maar betreft een aftrekbeperking voor bepaalde kosten voor ondernemers die ook als een privé-besparing gezien kunnen worden. De volgende kosten vallen onder andere onder deze categorie:

- kosten voor voeding, drank en genotmiddelen;
- kosten voor representatie zoals recepties, feestelijke bijeenkomsten en vermaak;
- kosten voor onder meer congressen, seminars, symposia, excursies en studiereizen.

Deze kosten kan een ondernemer overigens in alle gevallen voor 73,5 % aftrekken. De ondernemer kan er ook voor kiezen om in plaats van 73,5%, de kosten boven de drempel van € 4.200 af te trekken. Het misverstand ten opzichte van scholingskosten is waarschijnlijk ontstaan, doordat het bijwonen van congressen, symposia en studiereizen door ondernemers ook opgevat wordt als een vorm van scholing.